

מתניתין

צט-א שנינו במשנה: טבול יום ומחוסר כפורים אינן חולקין בקדשים. אונן אינו חולק לאכול לערב:

ודנה הגמרא: **מנא הני מילי**, שאינם חולקים בקדשים? (1)

אמר פירש ריש לקיש: **דאמר קרא** [ויקרא ו יט] בפרשת חטאת, "**הכהן המחטא אותה, יאכלנה**". לימד הכתוב כי רק **כהן המחטא** [הזורק את דם החטאת] **אוכל**. אבל כהן שאינו מחטא, אינו אוכל.

ומדייק ריש לקיש שאי אפשר לפרש את הדבר כפשוטו, (2) שהרי יש לתמוה: וכי כלל הוא שכל מי שלא עבד אינו נוטל חלק! ? והרי משמרה של כהנים כולה, (3) דאין מחטאין, שהרי אין כל בני המשמר זורקים את דם הקרבן אלא רק כהן אחד מהמשמר הוא שעובד בקרבן המתחלק,

ומכל מקום כל בני המשמר אוכלין?! ובהכרח שיש לפרש כי ראוי לחיטוי קאמרינן, הראוי לחיטוי אוכל, שאינו ראוי לחיטוי אינו אוכל. אבל המשמרת כולה, שראויה כולה לחיטוי, אינה בכלל המיעוט.

ואין אתה יכול לומר שהכתוב בא למעט מאכילה את כל מי שאינו ראוי לחיטוי, שהרי כהן קטן, דאינו ראוי לחיטוי ומכל מקום אוכל! (4)

אלא בהכרח, מאי "יאכלנה", שנתמעטו אלו שאינם ראויים לחיטוי? — יחלקנה. וכך דרשינן: כהן הראוי לחיטוי, הרי הוא חולק. אבל כהן שאינו ראוי לחיטוי, כגון טבול יום מחוסר כפורים ואונן, אינו חולק. וגם הקטן בכלל זה, שאם כי מותר הוא לאכול, הוא אינו חולק, אלא אוכל מחלק אביו.

הרי למדנו, שטבול יום מחוסר כפורים ואונן אינם חולקים בקדשים, כמבואר במשנתנו.

ואכתי מקשינן: (5) הרי בעל מום, דאינו ראוי

1. יש לעיין: והרי בסיפא של המשנה מביאה הגמרא פסוק "לכהן הזורק...!"? וראה מה שכתב בזה ב"חק נתן".

2. על פי רש"י לעיל צח ב ד"ה וכללא, שהכל הוא מדברי ריש לקיש.

3. יש להעיר בלשון הגמרא "משמרה כולה", כי אם לענין היתר אכילה הרי אין זה תלוי במשמרת אלא כל כהנים רשאים לאכול, ואם לענין חלוקה הרי לא כל המשמרה חולקת אלא בית האב העובד באותו יום, כמבואר ברמב"ם מעשה הקרבנות י יד].

4. קטן פסול לעבודה, כמבואר בחולין כד ב משום שנאמר [ויקרא כא יז]: "איש מזרעך לדורותם אשר יהיה בו מום לא יקרב להקריב לחם אלהיו", ולמדנו: איש מקריב ולא קטן; אבל אוכל הוא בקדשים, שהרי נתמעט מחלוקה מדכתיב [ויקרא ז י]: "וכל מנחה, לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו", ומבואר במנחות עג א: איש חולק ואין קטן חולק, וממילא למדנו שהוא אוכל; ועוד, שהרי נאמר גבי חלוקת קדשים [ויקרא ו כב, ועוד]: "כל זכר" ונתרבו גם הקטנים; רש"י.

5. יש להסתפק: אם המשך הגמרא אף הוא מדברי ריש לקיש, או דברי הגמרא הם.